

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/70/2022
Identifikačné číslo spisu:	8120212007
Dátum vydania rozhodnutia:	17.07.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Terézia Mecelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:8120212007.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne W. K., narodenej XX. W. XXXX, Č. XX, zastúpenej advokátom JUDr. Igorom Šafrankom, Svidník, Sovietskych hrdinov 163/66, proti žalovanej Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., Bratislava, Bajkalská 30, IČO: 31 335 004, zastúpenej splnomocnenkyňou Advokátska kancelária JUDr. Marián Kurhajec, s. r. o., Bratislava, Bajkalská 13, IČO: 36 860 662, o vydanie bezdôvodného obohatenia 2.631,91 eur, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 8Csp/176/2020, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 16. decembra 2021 sp. zn. 19CoCsp/25/2021, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo 16. decembra 2021 sp. zn. 19CoCsp/25/2021 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 24. marca 2021 č. k. 8Csp/176/2020-69 I. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 2.631,91 eur spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne od 30. októbra 2020 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, II. vo zvyšku žalobu zamietol a III. žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 %. Rozsudok právne zdôvodnil ust. § 497 a § 499 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“), § 23a ods. 1 a 2 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, § 48 ods. 2, § 52 ods. 1 až 3, § 53 ods. 1 a 4, § 54 ods. 1 a 2, § 100 ods. 1 a 2, § 101, § 107 ods. 1 a 2, § 451 ods. 1 a 2, § 517 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) a § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov. Vecne dôvodil, že medzi žalobkyňou a ďalšími osobami ako dlžníkmi a žalovanou ako veriteľom bola 12. augusta 2004 uzavretá zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej bol žalobkyni poskytnutý mimoriadny medziúver s tým, že po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení a pri dodržaní zmluvných podmienok sa mimoriadny medziúver zmení na stavebný úver. Listom z 21. júla 2009 žalovaná oznámila žalobkyni, že v súlade s článkom VI a VII odstupuje od zmluvy a žiadala okamžité vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov vo výške 4.233,04 eur. Podľa Občianskeho zákonníka sa

odstúpením zmluva zrušuje s účinkami od začiatku, pričom zo zrušenej zmluvy sú účastníci v zmysle § 457 Občianskeho zákonníka povinní vrátiť poskytnuté plnenie. Pretože odstúpením od zmluvy nastúpil režim bezdôvodného obohatenia, súd ho na strane žalovanej vyčíslil tak, že od súčtu súm poskytnutých plnení žalobkyňou odpočítal sumy plnení poskytnutých žalovanou. Nebolo sporné, že žalobkyňa uhradila žalovanej 7.494,82 eur, a teda výška sumy bezdôvodného obohatenia predstavuje 2.631,91 eur. Žalobu považoval súd prvej inštancie v časti istiny za opodstatnenú, pričom námietku premlčania považoval za nedôvodnú. K premlčaniu dodal, že žalovaná ako subjekt pôsobiaci dlhoročne na finančnom trhu mala vedomosť o nárokoch, ktoré si uplatňovala v rozpore so zákonom, napriek tomu tak postupovala v množstvách ďalších zmlúv a jej konanie preto nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. Súd prvej inštancie vzhľadom na uvedené preto vychádzal z 10-ročnej objektívnej premlčacej doby pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení. Preplatok na strane žalovanej prvýkrát vznikol 25. októbra 2011 a od tohto dátumu začala plynúť 10-ročná objektívna premlčacia doba, ktorá vzhľadom na podanú žalobu 20. októbra 2020 neuplynula. Nakoľko žalobkyňa dlh uhrádzala aj po uvedenom dátume, o bezdôvodnom obohatení v danom čase nevedela, nemohla tak začať plynúť subjektívna premlčacia doba. Žalobkyňa sa preukázateľne o bezdôvodnom obohatení dozvedela od občianskeho združenia. Od 6. októbra 2020 mohla začať plynúť subjektívna premlčacia doba, ktorá plynula v rámci doby objektívnej. Z uvedeného potom vyplynulo, že k premlčaniu žalobou uplatnenej pohľadávky nedošlo, a teda žaloba bola podaná včas. Rozhodnutie o trovách konania bolo odôvodnené právne ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a vecne úspechom žalobkyne v konaní v plnom rozsahu.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej tiež len „odvolací súd“ a spolu so súdom prvej inštancie tiež len „nižšie súdy“) na odvolanie žalovanej rozsudkom zo 16. decembra 2021 sp. zn. 19CoCsp/25/2021 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti a v časti trov konania potvrdil ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie (v napadnutej časti) odôvodnil jeho vecnou správnosťou. Uviedol (v nadväznosti na odvolacie námietky), že právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa môže premlčať tak v subjektívnej ako aj v objektívnej premlčacej dobe (§ 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka). Ak sa povinný subjekt premlčania dovoľá, nemožno oprávnenému právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia priznať, ak márne uplynula aspoň jedna z uvedených dôb. Odvolací súd zdôraznil, že jedna z hlavných odvolacích námietok žalovanej smerovala k vznesenej námietke premlčania. Poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ (prvá komora) z 22. apríla 2021 vo veci C-485/19, podľa ktorého zásada efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnene zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok v zmysle Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách alebo na základe podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkami Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102/EHS, sa vzťahuje trojročná premlčacia lehota, ktorá začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu. Súd prvej inštancie, teda v súlade so záverom Súdneho dvora EÚ, správne rozhodol, že objektívna premlčacia doba na podanie žaloby bola zachovaná. Odvolacia námietka zo strany žalovanej, že je nárok premlčaný, lebo nebola dodržaná objektívna premlčacia doba na podanie žaloby nebola dôvodná. Ďalej odvolací súd posudzoval odvolacie námietky, a to nesprávne právne posúdenie ohľadom aplikácie ustanovení Občianskeho a Obchodného zákonníka a ne/preskúmateľnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré vyhodnotil ako neopodstatnené. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania bolo právne odôvodnené ust. § 396 ods. 1 a 2, § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a vecne úspechom žalobkyne v odvolacom konaní v plnom rozsahu.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie. Dovolanie odôvodnila ustanovením § 420 písm. f/ CSP (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces) a § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, t. j. nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdom v otázke, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe

dovolacieho súdu. Navrhla zrušiť rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (eventuálne navrhla zmeniť rozsudok odvolacieho súdu tak, že žaloba bude zamietnutá). Uviedla, že v prejednávanej veci súd prvej inštancie ako aj odvolací súd posudzovali plynutie 10-ročnej premlčacej doby rozdielne oproti viacerým rozhodnutiam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) bez toho, aby sa s nimi akýmkoľvek spôsobom argumentačne vyrovnali. Odvolací súd k otázke aplikácie 10-ročnej objektívnej premlčacej doby sa vyjadril len v bode 24 odôvodnenia rozsudku, kde síce uviedol, že niektoré rozhodnutia najvyššieho súdu spochybňujú 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu, avšak v tejto súvislosti poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-485/19, ktorý posudzoval úplne odlišnú vec po skutkovej stránke, preto jeho závery na prejednávanú vec nie sú aplikovateľné. V prípade skutkovej podstaty bezdôvodného obohatenia, ktoré spočíva v získaní majetkového prospechu na základe právneho dôvodu, ktorý dodatočne odpadol, nemožno aplikovať závery vyplývajúce z rozsudku Súdneho dvora EÚ. V tomto prípade totiž nejde o plnenia prijaté veriteľom (žalovaným) na základe neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré boli od počiatku absolútne neplatnými zmluvnými podmienkami. Účinné odstúpenie od zmluvy je tou skutočnosťou, s ktorou sú spojené určité právne následky, vrátane začiatku plynutia subjektívnej ako aj objektívnej premlčacej doby na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, v prípade ak do momentu účinného odstúpenia od zmluvy k nejakému bezdôvodnému obohateniu došlo. Obsahom princípu právneho štátu je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď. Súd prvej inštancie ako aj odvolací súd napadnutými rozsudkami rozhodli diametrálne odlišne ako už skôr rozhodol najvyšší súd v skutkovo a právne rovnakej veci (sp. zn. 1Cdo/238/2017, sp. zn. 7Cdo/227/2019 a sp. zn. 4Cdo/219/2019), a to bez toho, aby sa s týmto argumentačne vyrovnali. Ďalej namietala arbitrárnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. Nie je zrejmé, ako odvolací súd posúdil začiatok plynutia premlčacej doby. Subjektívna premlčacia nemôže plynúť dlhšie ako trojročná objektívna premlčacia doba. Následne vymedzila tri právne otázky nasledovne: 1/ a 2/ V prípade, ak dôjde k zrušeniu zmluvy o úvere od začiatku podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka z dôvodu odstúpenia od zmluvy o úvere zo strany veriteľa (pre omeškanie dlžníka), začiatok plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby/ trojročnej objektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia (podľa § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka) spočívajúceho v plneniach poskytnutých dlžníkom veriteľovi na základe zmluvy o úvere v čase od momentu odstúpenia od zmluvy nastáva deň nasledujúci potom, ako dlžník poskytne toto plnenie veriteľovi, 3/ Samotné všeobecné skutočnosti o profesionálnom podnikateľskom postavení veriteľa v oblasti poskytovania úverov nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel veriteľa sa bezdôvodne obohatiť.

4. Žalobkyňa navrhla dovolanie žalovanej ako neprípustné odmietnuť, resp. ako nedôvodné zamietnuť. Rozhodnutie odvolacieho súdu považuje za dostatočne odôvodnené. Argumentáciu žalovanej považuje za zmatečnú. Ďalej sa vyjadrila i k plynutiu subjektívnej premlčacej doby.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo vydané napadnuté rozhodnutie (§ 424 CSP), za splnenia tiež podmienok zastúpenia takejto strany a spisania jej dovolania v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je prípustné a dôvodné.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 písm. f/ CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý

proces.

8. Podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

9. Žalovaná vyvodzovala prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Dovolací súd, vychádzajúc z konštrukcie dovolacieho konania v podmienkach aktuálnej právnej úpravy civilného sporového procesu a tiež z ostatného záveru veľkého senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu o prípustnosti kumulácie dovolacích dôvodov podľa § 420 a § 421 CSP (v tejto súvislosti porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 21. marca 2018 sp. zn. 1VCdo/1/2018), preto pristúpil ku skúmaniu existencie dovolacích dôvodov (a tiež dôvodov prípustnosti dovolania), uplatnených dovolaním v tejto veci, podľa chronológie priradenej im ustanoveniami zákona, ktorého sú súčasťou.

10. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto posudzoval opodstatnenosť argumentácie žalovanej, že v konaní (pred nižšími súdmi) došlo k nou tvrdenej vade zmätočnosti.

11. Pojemným znakom vady zmätočnosti uvedenej v ustanovení § 420 písm. f/ CSP je, že k nej došlo nesprávnym „procesným“ postupom súdu, ktorý znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie), znemožňujúca strane sporu (skôr a dnes ešte v mimosporových konaniach stále účastníkovi konania) realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (tu por. R 129/1999 a 1Cdo/202/2017, 2Cdo/162/2017, 3Cdo/22/2018, 4Cdo/87/2017, 5Cdo/112/2018, 7Cdo/202/2017 a 8Cdo/85/2018). Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

12. Dovolateľka namietala nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu. Okrem iného uviedla, že z neho nevyplýva, ako odvolací súd posúdil začiatok plynutia (objektívnej) premlčacej doby a nevysporiadal sa s rozhodnutiami najvyššieho súdu, od ktorých sa odklonil.

13. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces, ktorý je chránený v čl. 46 ods. 1 Ústavy (ústavný zákon SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (príloha oznámenia FMZV ČSFR č. 209/1992 Zb., ďalej len „Dohovor“), je okrem práva domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (prístup k súdu) aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia síce neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania, avšak z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia.

14. Včlenením formulácie o práve na spravodlivý súdny proces do textu zákona (§ 420 písm. f/ CSP) sa požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia neliberalizovali, ale naopak, sprísnil (IV. ÚS 314/2020, ZNaU 69/2020).

15. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 CSP); odvolací súd sa však v odôvodnení musí zaoberať podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie a rovnako sa odvolací súd musí vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (§ 387 ods. 3 CSP).

16. V danej veci odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, pričom vo vzťahu k premlčaniu uviedol, že nepopiera existenciu rozhodnutí najvyššieho súdu, ktoré spochybňujú 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu, ale odkázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ (prvá komora) z 22. apríla 2021 vo veci C-485/19 a potrebu aplikácie 10-ročnej premlčacej doby v danom prípade s tým, že vnútroštátne súdy vrátane tých, ktoré rozhodujú v poslednom stupni, musia v prípade potreby zmeniť ustálenú vnútroštátnu judikatúru, pokiaľ táto judikatúra vychádza z výkladu vnútroštátneho práva, ktorý je nezlučiteľný s cieľmi smernice. V tomto smere sú námietky dovolateľky nedôvodné a odvolaciemu súdu nie je čo vytknúť, keď sa náležite vysporiadal s odklonom od žalovanou spomínaných rozhodnutí s tým, že použil rozhodnutie Súdneho dvora EÚ. Tu treba na okraj dodať, že následne i najvyšší súd publikoval rozhodnutie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 15/2022 a vychádzajúc z predmetného rozsudku Súdneho dvora EÚ dospel k záveru, že analogická aplikácia 10-ročnej objektívnej premlčacej doby súdmi Slovenskej republiky pri práve spotrebiteľa na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka) získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy, je právnym dôsledkom prednosti rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-485/19 z 22. apríla 2021 v právnom poriadku Slovenskej republiky. Keďže ide o potvrdzujúce rozhodnutie, vo vzťahu k plynutiu tejto doby možno ustáliť, že odvolací súd sa stotožnil s konštatovaním súdu prvej inštancie o začiatku jej plynutia (preplatok na strane žalovanej prvýkrát vznikol 25. októbra 2011 a od tohto dátumu začala plynúť 10-ročná objektívna premlčacia lehota, ktorá vzhľadom na podanú žalobu 20. októbra 2020 neuplynula). Po náležitom vysporiadaní sa odvolacím súdom s objektívnou premlčacou dobou, zrejme omylom odvolací súd opomenul uviesť argumentáciu i k subjektívnej premlčacej dobe, keď odvolacia argumentácia žalovanej v podrobnostiach smerovala aj vo vzťahu k nej. Odvolací súd v prejednávanej veci nezaujal k otázke urobenej súčasťou odvolania žalovanej žiadne konkrétne stanovisko, vylučovalo to preto akýkoľvek iný záver dovolacieho súdu než ten, že v tomto prípade došlo k zaťaženiu konania pred odvolacím súdom tvrdenou zmätočnosťou vadou podľa § 420 písm. f/ CSP a dovolanie musí byť z tohto dôvodu nielen prípustné, ale tiež dôvodné.

17. Absencia vysporiadania sa odvolacieho súdu v jeho rozsudku s takou odvolacou námietkou, ktorú bez ďalšieho nejde označiť za nepodstatnú, resp. ak aj pre prípad jej naozajstnej nepodstatnosti chýba argumentácia spôsobilá presvedčiť, prečo je to tak, je totiž tak závažným nedostatkom rozhodnutia (a zásahu do procesných práv strany sporu), ktorého intenzita zakladá (až) porušenie práva na spravodlivý súdny proces.

18. Dovolacím súdom konštatovaná procesná vada zmätočnosti uvedená v ustanovení § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť dovolania; zároveň je však tiež dôvodom, so zreteľom na ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie bez ďalšieho zrušiť. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu sa pritom do 30. júna 2016 ustálila na tom, že ak v konaní došlo k procesnej vade zmätočnosti znemožňujúcej strane realizáciu jej procesných oprávnení, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší bez toho, aby sa zaoberal správnosťou právnych záverov, na ktorých spočíva zrušované rozhodnutie súdu (1Cdo/44/2015, 2Cdo/111/2014, 3Cdo/4/2012, 4Cdo/263/2013, 5Cdo/241/2013, 6Cdo/591/2015, 7Cdo/212/2014, 8Cdo/137/2015) a na tom zotrváva rozhodovacia prax najvyššieho súdu aj po nadobudnutí účinnosti predpisov tvoriacich súčasť rekodifikácie slovenského civilného procesu (2Cdo/5/2018, 3Cdo/146/2018, 8Cdo/70/2017).

19. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí

(§ 450 CSP). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami preto zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, majúť za to, že náprava zrušením len rozhodnutia odvolacieho súdu je v tomto prípade možná i postačujúca (§ 449 ods. 2 CSP).

20. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.